IAS WITH DR RAVI · APPSC GROUP 1

Day 30
Telugu MCQ Practice and Explanations

1,000 Topics in 100 Days

Topics 291–300

Study edition · November 2026

బాదామి చాళుక్యుల కళ, వాస్తుశిల్పం: ఐహోలు, బాదామి, పట్టదకల్

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. కింది బాదామి చాళుక్య ఆలయాలు, వాటి విశేషాల జతలను పరిశీలించండి:

ఆలయం	విశేషం
1. మేగుటి ఆలయం, ఐహోలు	దీని మీద శక సంవత్సరం 556 నాటి రవికీర్తి ప్రశస్తి ఉంది
2. దుర్గ ఆలయం, ఐహోలు	దీనికి బౌద్ధ చైత్య మందిరం లాంటి గజపృష్ఠాకార (apsidal) ప్రణాళిక ఉంది
3. విరూపాక్ష ఆలయం, పట్టదకల్	దీని అసలు పేరు లోకేశ్వర
4. సంగమేశ్వర ఆలయం, పట్టదకల్	దీన్ని రాణి త్రైలోక్యమహాదేవి కట్టించింది

పైన ఇచ్చిన జతల్లో ఎన్ని సరిగ్గా జతపరిచి ఉన్నాయి?

- (1) ఒక జత మాత్రమే
- (2) రెండు జతలు మాత్రమే
- (3) మూడు జతలు మాత్రమే
- (4) నాలుగు జతలూ

ప్రశ్న 2. బాదామి చాళుక్యుల కట్టడాల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ASI ప్రకారం, పట్టదకల్ అనే పేరు అక్కడ జరిగిన చాళుక్య రాజుల పట్టాభిషేకాలను సూచిస్తుంది.
2. బాదామిలోని నాలుగు గుహాలయాల్లో మూడు హిందూ మతానికి చెందినవి, ఒకటి జైన మతానికి చెందినది.

3. పట్టదకల్‌లోని విరూపాక్ష ఆలయాన్ని ఎల్లోరాలోని కైలాస ఆలయాన్ని నమూనాగా తీసుకుని కట్టారు.
4. పట్టదకల్ సముదాయంలో గళగనాథ ఆలయం ఉత్తరాది (నాగర) శైలిలో ఉంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 2, 4 మాత్రమే
- (2) 1, 3, 4 మాత్రమే
- (3) 2, 3 మాత్రమే
- (4) 1, 2 మాత్రమే

అధికరణ 32, ఐదు రిట్లు

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. భారత రాజ్యాంగంలోని అధికరణ 32 గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. అధికరణ 32 స్వయంగా ఇలా చెబుతోంది: రాజ్యాంగమే వేరే విధంగా నిబంధన పెడితే తప్ప, ఈ అధికరణ హామీ ఇచ్చిన హక్కును నిలిపివేయకూడదు.
2. అధికరణ 32(3) కింద పార్లమెంటు చట్టం ద్వారా వేరే ఏ కోర్టుకైనా అధికారం ఇవ్వవచ్చు; ఆ కోర్టు అధికరణ 32(2) కింద సుప్రీంకోర్టుకు ఉన్న అధికారాల్లో అన్నిటినీ గానీ కొన్నిటినీ గానీ భారత భూభాగం అంతటా వినియోగించవచ్చు.
3. అధికరణ 32 కింద పిటిషన్ వేసే వ్యక్తి తాను ముందుగా అధికరణ 226 కింద హైకోర్టును ఆశ్రయించానని చూపాలని, రొమేష్ థాపర్ v. మద్రాసు రాష్ట్రం (1950) కేసులో సుప్రీంకోర్టు చెప్పింది.
4. శాసన చర్యల మీద న్యాయ సమీక్ష అధికారం అధికరణ 226 కింద హైకోర్టులకు, అధికరణ 32 కింద సుప్రీంకోర్టుకు ఉంది. ఈ అధికారం రాజ్యాంగ మౌలిక స్వరూపంలో భాగమని ఎల్. చంద్రకుమార్ v. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (1997) కేసులో సుప్రీంకోర్టు చెప్పింది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 2 మాత్రమే
- (2) 2, 3 మాత్రమే
- (3) 3, 4 మాత్రమే
- (4) 1, 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 2. రిట్ల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. కింది కోర్టు గానీ ట్రిబ్యునల్ గానీ జరిపిన విచారణ తుది నిర్ణయంతో ముగిసిన తర్వాత, ఆ నిర్ణయాన్ని రద్దు చేయడానికి ప్రొహిబిషన్ రిట్ జారీ చేస్తారు.

2. NCERT ప్రకారం, కింది కోర్టు తన అధికార పరిధి దాటి ఒక కేసును విచారణకు తీసుకున్నప్పుడు మాండమస్ రిట్ జారీ చేస్తారు.
3. ప్రొహిబిషన్, సెర్షియోరరి రిట్లను కోర్టులకే కాకుండా న్యాయ లేదా అర్ధ న్యాయ విధులు నిర్వర్తించే అన్ని అధికార సంస్థలకూ జారీ చేయవచ్చని, హరి విష్ణు కామత్ v. సయ్యద్ అహ్మద్ ఇషాక్ కేసులో సుప్రీంకోర్టు అంగీకరించింది.
4. అధికరణ 32(2) హెబియస్ కార్పస్, మాండమస్, ప్రొహిబిషన్, కో వారంటో, సెర్షియోరరి అనే ఐదు రిట్ల పేర్లు చెబుతుంది. సుప్రీంకోర్టును అది ఈ ఐదు రిట్లకే పరిమితం చేస్తుంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 2, 4 మాత్రమే
- (2) 3 మాత్రమే
- (3) 1, 3 మాత్రమే
- (4) 1, 2, 4 మాత్రమే

మేక్ ఇన్ ఇండియా, ఉత్పత్తి ఆధారిత ప్రోత్సాహక (PLI) పథకం

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. మేక్ ఇన్ ఇండియా, PLI పథకాల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. 2021 ఫిబ్రవరిలో వివరించిన ప్రకారం, మేక్ ఇన్ ఇండియా 2.0లో 27 రంగాలు ఉన్నాయి. వాటిలో 15 తయారీ రంగాలను వాణిజ్య విభాగం సమన్వయం చేస్తుంది; 12 సేవా రంగాలను DPIIT సమన్వయం చేస్తుంది.
2. భారీ స్థాయి ఎలక్ట్రానిక్స్ తయారీ PLI పథకంలో ప్రోత్సాహకాన్ని సంస్థ మొత్తం అమ్మకాల మీద కాకుండా, ఆధార సంవత్సరం కన్నా పెరిగిన అమ్మకాల మీద లెక్కిస్తారు.
3. 2020 నవంబర్ 11 నాటి మంత్రివర్గ నిర్ణయం పది రంగాలకు PLI పథకాలను ఆమోదించింది. ఎలక్ట్రానిక్స్, ఔషధ ముడి పదార్థాలు, వైద్య పరికరాల కోసం అప్పటికే నోటిఫై చేసిన పథకాలకు ఈ పది రంగాల పథకాలు అదనంగా వచ్చాయి.
4. ఆర్థిక సర్వే 2025-26 ప్రకారం, 2025 సెప్టెంబర్ వరకు 14 PLI రంగాల్లో 12 రంగాలకు ప్రోత్సాహకాలు చెల్లించారు.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 2, 3 మాత్రమే
- (2) 2, 3, 4 మాత్రమే
- (3) 1, 4 మాత్రమే
- (4) 3, 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 2. కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. 2035 నాటికి GDPలో తయారీ రంగం వాటాను 25 శాతానికి పెంచడం లక్ష్యమని అధికారిక మేక్ ఇన్ ఇండియా వెబ్‌సైట్ చెబుతోంది.

2. మేక్ ఇన్ ఇండియా నాలుగు స్తంభాల్లో "కొత్త రంగాలు" (New Sectors) అంటే పారిశ్రామిక కారిడార్లు, స్మార్ట్ సిటీలు, హై-స్పీడ్ కమ్యూనికేషన్.
3. కేంద్ర బడ్జెట్ 2026-27 ఎలక్ట్రానిక్స్ విడిభాగాల తయారీ పథకం కేటాయింపును తగ్గించాలని ప్రతిపాదించింది. పెట్టుబడి హామీలు లక్ష్యాన్ని అందుకోలేకపోవడం దీనికి కారణమని చెప్పింది.
4. 2025 జూలై నాటి లోక్‌సభ సమాధానం ప్రకారం, బల్క్ డ్రగ్స్ విషయంలో భారతదేశం 2021-22లో నికర దిగుమతిదారుగా ఉండేది; ఆ తర్వాత అది నికర ఎగుమతిదారుగా మారింది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 2 మాత్రమే
- (2) 2, 3, 4 మాత్రమే
- (3) 4 మాత్రమే
- (4) 1, 3 మాత్రమే

పరిశ్రమల స్థల నిర్ణయ కారకాలు

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. జాబితా Iని (తయారీ పరిశ్రమలు) జాబితా IIతో (పాఠ్యపుస్తకాల ప్రకారం స్థల నిర్ణయంలో ప్రధాన ఆకర్షణ) జతపరచండి:

జాబితా I	జాబితా II
A. చక్కెర పరిశ్రమ	1. మార్కెట్‌కు దగ్గరగా ఉండడం; ఇప్పుడు ఇదే ప్రధాన కారకంగా మారింది
B. అల్యూమినియం పరిశ్రమ	2. ముడి పదార్థానికి దగ్గరగా ఉండడం; ఎందుకంటే ఆ ముడి పదార్థం స్థూలంగా ఉంటుంది, తరలించేటప్పుడు దానిలోని ఉపయోగపడే భాగం తగ్గిపోతుంది
C. నూలు వస్త్ర పరిశ్రమ	3. ఏ ప్రత్యేక ముడి పదార్థం మీదా ఆధారపడదు; అందుకే యూనిట్లను చాలా రకాల చోట్లలో పెట్టవచ్చు
D. మొబైల్ ఫోన్ల తయారీ పరిశ్రమ	4. పెద్ద మొత్తంలో, క్రమం తప్పకుండా అందే విద్యుత్ సరఫరా

- (1) A-2, B-4, C-1, D-3
- (2) A-2, B-4, C-3, D-1
- (3) A-4, B-2, C-3, D-1
- (4) A-4, B-2, C-1, D-3

ప్రశ్న 2. పరిశ్రమల స్థల నిర్ణయం గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఆల్ఫ్రెడ్ వెబర్ చెప్పిన కనిష్ఠ వ్యయ సిద్ధాంతంలో, పదార్థ సూచిక 1 కన్నా తక్కువగా ఉండే పరిశ్రమ తన ముడి పదార్థం మూలం దగ్గర ఉండే ధోరణి చూపుతుంది.
2. భారతదేశంలో చక్కెర మిల్లులు దక్షిణ, పశ్చిమ రాష్ట్రాల వైపు తరలే ధోరణి చూపాయి; అక్కడి చెరకులో సుక్రోజ్ ఎక్కువగా ఉంటుంది.

3. యాజమాన్యం ఆధారంగా చేసిన తన వర్గీకరణలో NCERT 10వ తరగతి ఆయిల్ ఇండియా లిమిటెడ్‌ను సహకార రంగానికి ఉదాహరణగా ఇచ్చింది.
4. వెబర్ సిద్ధాంతంలో రవాణా ఖర్చులే అన్నిటికన్నా ముఖ్యమైన కారకంగా ఉంటాయి; రవాణా ఖర్చు అతి తక్కువగా ఉండే చోటును శ్రామిక ఖర్చులు, సమూహనం సర్దుతాయి.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 2 మాత్రమే
- (2) 3, 4 మాత్రమే
- (3) 1, 3 మాత్రమే
- (4) 2, 4 మాత్రమే

ఆంధ్రప్రదేశ్ భౌతిక విభాగాలు: తీర మైదానాలు, తూర్పు కనుమలు, రాయలసీమ పీఠభూమి

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని ఒక కొండ శ్రేణికీ దాని ఒక లక్షణానికీ మధ్య ఇచ్చిన కింది జతలను పరిశీలించండి:

కొండ శ్రేణి	లక్షణం
1. శేషాచలం	కృష్ణా నది మీది శ్రీశైలం ఈ శ్రేణిలో ఉంది
2. వెలికొండ	ఇది ఉత్తర నెల్లూరు జిల్లాలో తీర మైదానంలోకి దిగుతుంది
3. ఎర్రమల	ఇది ఉత్తరాన ఉన్న కృష్ణా బేసిన్‌కూ దక్షిణాన ఉన్న పెన్నా బేసిన్‌కూ మధ్య ఉంది
4. పాలకొండ	పెన్నా నది ఈ శ్రేణిని కోసి గండికోట ఇరుకు లోయను ఏర్పరిచింది

పైన ఇచ్చిన జతల్లో ఎన్ని సరిగ్గా జతపరిచి ఉన్నాయి?

- (1) ఒక జత మాత్రమే
- (2) రెండు జతలు మాత్రమే
- (3) మూడు జతలు మాత్రమే
- (4) నాలుగు జతలూ

ప్రశ్న 2. ఆంధ్రప్రదేశ్ తీర మైదానం, పీఠభూమి గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. 2025లో మళ్లీ కొలిచి అధికారికంగా ప్రకటించిన తీర రేఖ అంకెల ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ తీర రేఖ పొడవు తమిళనాడు తీర రేఖ పొడవు కన్నా తక్కువగా ఉంది.
2. తూర్పు తీర మైదానం పైకి లేచిన తీరానికి ఉదాహరణ అని NCERT చెబుతోంది.
3. బెలూం గుహలు సున్నపురాయిలో ఏర్పడిన కార్స్ట్ భూస్వరూపం కిందకు వస్తాయి.

4. తూర్పు తీర మైదానానికి ఎదురుగా ఉన్న వెడల్పాటి ఖండతీరపు అంచు వల్ల మంచి ఓడరేవులను, హార్బర్లను అభివృద్ధి చేయడం సులువవుతుందని NCERT చెబుతోంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 4 మాత్రమే
- (2) 2, 3 మాత్రమే
- (3) 1, 2, 3 మాత్రమే
- (4) 2, 4 మాత్రమే

ఆధార్, ఇండియా స్టాక్, డిజిటల్ ప్రజా మౌలిక సదుపాయాలు

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. అకౌంట్ అగ్రిగేటర్ల మీద భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంకు మాస్టర్ డైరెక్షన్ (2016) ప్రకారం, ఫైనాన్షియల్ ఇన్ఫర్మేషన్ ప్రొవైడర్ నుంచి అకౌంట్ అగ్రిగేటర్ తెచ్చుకున్న ఆర్థిక సమాచారం అకౌంట్ అగ్రిగేటర్ దగ్గర నిల్వ ఉండకూడదు.
2. G20 న్యూఢిల్లీ నేతల ప్రకటన (2023) DPI వ్యవస్థల కోసం ఉన్న G20 చట్రాన్ని అన్ని G20 సభ్య దేశాలూ తప్పకుండా పాటించాల్సిన చట్రంగా ఆమోదించింది.
3. 2018 నాటి పుట్టస్వామి (ఆధార్) తీర్పులో ఆదాయపు పన్ను చట్టం, 1961లోని సెక్షన్ 139AA రాజ్యాంగబద్ధమని సుప్రీంకోర్టు చెప్పింది. ఈ సెక్షన్ పాన్‌ను ఆధార్‌తో అనుసంధానం చేయడం గురించినది.
4. 2018 నాటి పుట్టస్వామి (ఆధార్) తీర్పులో టెలికమ్యూనికేషన్ల శాఖ 2017 మార్చి 23 నాటి సర్క్యులర్‌ను సుప్రీంకోర్టు సమర్థించింది. మొబైల్ నంబర్లను ఆధార్‌తో అనుసంధానం చేయడాన్ని ఆ సర్క్యులర్ తప్పనిసరి చేసింది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 3 మాత్రమే
- (2) 2, 4 మాత్రమే
- (3) 1, 4 మాత్రమే
- (4) 2, 3 మాత్రమే

ప్రశ్న 2. జాబితా Iని (డిజిటల్ ప్రజా మౌలిక సదుపాయాల్లోని ఒక భాగం) జాబితా IIతో (అది ప్రారంభమైన లేదా ఏర్పడిన సంవత్సరం) జతపరచండి:

జాబితా I (భాగం)	జాబితా II (సంవత్సరం)
A. MOSIP	1. 2010
B. డిజిలాకర్	2. 2015
C. ఆధార్	3. 2018
D. ONDC	4. 2022

- (1) A-2, B-3, C-4, D-1
- (2) A-3, B-2, C-4, D-1
- (3) A-2, B-3, C-1, D-4
- (4) A-3, B-2, C-1, D-4

రిమోట్ సెన్సింగ్: సూత్రాలు, ప్రాదేశిక రిజల్యూషన్, నిష్క్రియ సెన్సార్లకూ సక్రియ సెన్సార్లకూ తేడా

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. రిమోట్ సెన్సింగ్ సూత్రాల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. మంచినీటి జలాశయం ఎరుపు, పరారుణ ప్రాంతాల్లో ఎక్కువ శక్తిని శోషించుకుంటుంది కాబట్టి ఉపగ్రహ చిత్రాల్లో ముదురుగా కనిపిస్తుంది.
2. ఒక సెన్సార్ ఎన్ని తరంగదైర్ఘ్య బ్యాండ్లలో శక్తిని నమోదు చేస్తుందో ఆ సంఖ్యనే రేడియోమెట్రిక్ రిజల్యూషన్ అంటారు.
3. కాలిక రిజల్యూషన్ అంటే మళ్లీ వచ్చే సమయం (revisit time). ఒక ఉపగ్రహం అదే ప్రాంతాన్ని మళ్లీ పరిశీలించే వరకు పట్టే వ్యవధి ఇది.
4. విస్క్‌బ్రూమ్ స్కానర్ తిరిగే ఒక అద్దాన్ని వాడి నేల మీదుగా అడ్డంగా స్కాన్ చేస్తుంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 2, 4 మాత్రమే
- (2) 2, 3 మాత్రమే
- (3) 3, 4 మాత్రమే
- (4) 1, 3, 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 2. కింది సెన్సార్, లక్షణం (feature) జతలను పరిశీలించండి:

సెన్సార్	లక్షణం
1. LISS-IV (Resourcesat-1)	సమీప పరారుణ లేజర్ కాంతి పల్స్‌లను పంపుతుంది
2. EOS-04 (RISAT-1A) లోని SAR	L, S బ్యాండ్లలో సూక్ష్మ తరంగ పల్స్‌లను పంపుతుంది

సెన్సార్	లక్షణం
3. AWiFS (Resourcesat-1)	దీని ప్రాదేశిక రిజల్యూషన్ 56 మీ. ఉంటుంది
4. LISS-III (Resourcesat-1)	దీని ప్రాదేశిక రిజల్యూషన్ 5.8 మీ. ఉంటుంది

పైన ఇచ్చిన జతల్లో ఎన్ని సరిగ్గా జతపరిచి ఉన్నాయి?

- (1) ఒక జత మాత్రమే
- (2) రెండు జతలు మాత్రమే
- (3) మూడు జతలు మాత్రమే
- (4) నాలుగు జతలూ

రక్త సంబంధాలు (blood relations): కోడ్ రూపంలో బంధుత్వాలు (coded relations)

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. ఒక కోడ్‌లో "P + Q" అంటే Qకి P తండ్రి; "P − Q" అంటే Qకి P భార్య; "P × Q" అంటే Qకి P సోదరుడు; "P ÷ Q" అంటే Qకి P కూతురు. "J ÷ K + L − M + N" అయితే, Nకి J ఏమవుతారు?

- (1) తండ్రి సోదరి
- (2) తల్లి సోదరుడు
- (3) తల్లి సోదరి
- (4) తండ్రి సోదరుడు

ప్రశ్న 2. ఒక కోడ్‌లో "P $ Q" అంటే Qకి P తల్లి; "P # Q" అంటే Qకి P తండ్రి; "P @ Q" అంటే Qకి P సోదరి; "P % Q" అంటే Qకి P సంతానం (కొడుకు గానీ కూతురు గానీ). Zకి W తల్లి తల్లి అని కింది కోడ్ వరుసల్లో ఏది కచ్చితంగా చూపుతుంది?

- (1) W $ Y # Z @ X
- (2) X @ W $ Y $ Z
- (3) Z % Y @ X % W
- (4) Z $ Y @ X $ W

వర్గాలు (squares): త్వరిత పద్ధతులు

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. 937^2 విలువ ఎంత?

- (1) 871,969
- (2) 874,969
- (3) 877,609
- (4) 877,969

ప్రశ్న 2. కింది సంఖ్యల్లో పరిపూర్ణ వర్గం ఏది?

- (1) 11,449
- (2) 11,866
- (3) 12,261
- (4) 12,889

వర్తమాన అంశాలు: ఆర్థిక స్థిరీకరణ నిధి, అనుబంధ గ్రాంట్ల డిమాండ్లు

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. సాధారణ బడ్జెట్‌కు బయట ఇచ్చే గ్రాంట్ల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. అధిక వ్యయ గ్రాంటు డిమాండ్‌ను రాజ్యాంగంలోని అధికరణ 116 కింద పెడతారు; ఒక సేవ కోసం ఆ ఏడాది ఇచ్చిన మొత్తాన్ని మించి ఖర్చు చేసిన డబ్బు కోసం పెట్టే డిమాండ్ ఇది.
2. అదనపు గ్రాంటును ఇప్పటికే ఖర్చయిన డబ్బు కోసం అడుగుతారు; ఒక సేవ కోసం ఆ ఏడాది ఇచ్చిన గ్రాంటును మించి ఖర్చయిన డబ్బు అది.
3. అధికరణ 116 ప్రకారం, ఓట్ ఆఫ్ క్రెడిట్ భారతదేశ వనరుల మీద వచ్చే అనుకోని డిమాండ్ కోసం ఉద్దేశించింది; ఆ డిమాండ్‌ను వార్షిక ఆర్థిక నివేదికలో మామూలుగా ఇచ్చే వివరాలతో చెప్పలేము.
4. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఒక సేవ కోసం చట్టం అనుమతించిన మొత్తం ఆ ఏడాది అవసరాలకు సరిపోదని తేలినప్పుడు అనుబంధ గ్రాంటును అడగవచ్చు.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 2 మాత్రమే
- (2) 1, 3 మాత్రమే
- (3) 3, 4 మాత్రమే
- (4) 2, 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 2. 2025-26 రెండో విడత అనుబంధ గ్రాంట్ల డిమాండ్ల గురించి, వాటితో సంబంధం ఉన్న నిధుల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. భారత ఆగంతుక నిధి నుంచి ఒక ఖర్చుకు అడ్వాన్సు ఇవ్వాలంటే, ముందుగా ఆ ఖర్చుకు పార్లమెంటు చట్టం ద్వారా అనుమతి ఇచ్చి ఉండాలి.
2. 2025-26 రెండో విడత అనుబంధ గ్రాంట్ల డిమాండ్లలో ఆర్థిక స్థిరీకరణ నిధి కోసం కొత్తగా అవసరమైన నగదు కేటాయింపు రూ. 57,000 కోట్లకు కొంచెం పైబడి ఉంది.

3. పార్లమెంటు అనుమతించిన భారత ఆగంతుక నిధి మొత్తం (corpus), 2025-26 రెండో విడత అనుబంధ గ్రాంట్ల డిమాండ్లలో ఆర్థిక స్థిరీకరణ నిధి కోసం కొత్తగా అవసరమైన నగదు కేటాయింపు కన్నా ఎక్కువగా ఉంది.
4. 2025-26 రెండో విడత అనుబంధ గ్రాంట్ల డిమాండ్లపై పార్లమెంటులోని రెండు సభలూ ఓటు వేశాయి.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 4 మాత్రమే
- (2) 2 మాత్రమే
- (3) 2, 3 మాత్రమే
- (4) 1, 3, 4 మాత్రమే

Answer key at a glance

Topic	Q1	Q2
291	3	1
292	4	2
293	2	3
294	1	4
295	2	3
296	1	4
297	4	1
298	3	2
299	4	1
300	3	2

Detailed explanations follow on the next pages.

బాదామి చాళుక్యుల కళ, వాస్తుశిల్పం: ఐహోలు, బాదామి, పట్టదకల్

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (3) మూడు జతలు మాత్రమే

- 1వ జత సరైనది: మేగుటి ఆలయం తూర్పు గోడ మీది శాసనం ప్రకారం అది సుమారు 634లో పూర్తయిందని ASI చెబుతుంది. ఆ శాసనమే రెండో పులకేశి గురించి రవికీర్తి రాసిన, శక సంవత్సరం 556 (క్రీ.శ. 634-35) నాటి ప్రశస్తి.
- 2వ జత సరైనది: ఐహోలులోని దుర్గ ఆలయానికి గజపృష్ఠాకార ప్రణాళిక ఉందని, అది రాతిని తొలిచిన బౌద్ధ చైత్య మందిరాలను అనుకరిస్తుందని ASI చెబుతుంది.
- 3వ జత సరైనది: విరూపాక్ష అసలు పేరు లోకేశ్వర అని ASI చెబుతుంది. దీన్ని కట్టించిన రెండో విక్రమాదిత్యుడి పట్టమహిషి లోకమహాదేవి పేరు మీదుగా ఆ పేరు వచ్చిందని కూడా చెబుతుంది. ICOMOS ఈ ఆలయాన్ని సుమారు 740 నాటిదిగా చెబుతుంది.
- 4వ జత తప్పు: సంగమేశ్వర ఈ సముదాయంలో తేదీ తెలిసిన అన్నిటికన్నా పాత ఆలయం; దీన్ని 696 నుంచి 733 మధ్య, విజయాదిత్యుడి పాలనలో కట్టారు. దీన్ని కట్టించింది విజయాదిత్యుడే అని బాగల్‌కోట్ జిల్లా యంత్రాంగం చెబుతుంది. రాణి త్రైలోక్యమహాదేవి కట్టించింది మల్లికార్జున ఆలయాన్ని; అది విరూపాక్ష పక్కనే ఉన్న ద్రావిడ శైలి ఆలయం.
- లెక్క: 1, 2, 3 జతలు సరైనవి. కాబట్టి మూడు జతలు సరిగ్గా జతపరిచి ఉన్నాయి.
- (1) ఎందుకు తప్పు: రెండు తప్పులు చేసినవారు "ఒక జత మాత్రమే" అనే లెక్కకు చేరతారు. మొదటి తప్పు: ఇద్దరు రాణుల ఆలయాలను తారుమారు చేసి, లోకేశ్వర మల్లికార్జున అసలు పేరు అనుకుంటారు. అలా 4వ జతతో పాటు 3వ జతను కూడా తిరస్కరిస్తారు. రెండో తప్పు: రవికీర్తి శాసనం ఐహోలులోని మేగుటి మీద కాకుండా రాజధాని బాదామిలో ఉందని అనుకుంటారు. అప్పుడు 2వ జత ఒక్కటే మిగులుతుంది.
- (2) ఎందుకు తప్పు: ఇద్దరు రాణులను తారుమారు చేసినవారు "రెండు జతలు మాత్రమే" అనే లెక్కకు చేరతారు. మల్లికార్జునను లోకమహాదేవి కట్టించిందని అనుకుని, లోకేశ్వర ఆ ఆలయం అసలు పేరు అని భావిస్తారు. అలా 4వ జతతో పాటు 3వ జతను కూడా తిరస్కరిస్తారు.

- (4) ఎందుకు తప్పు: పట్టదకల్‌లో ఇద్దరు రాణులు ఆలయాలు కట్టించారని మాత్రమే గుర్తున్నవారు "నాలుగు జతలూ" అనే లెక్కకు చేరతారు. మల్లికార్జున లాగే ద్రావిడ శైలిలో ఉన్న సంగమేశ్వరను, విరూపాక్ష పక్కనున్న రాణి ఆలయంగా పొరబడతారు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (1) 1, 2, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: చాళుక్య రాజులు పట్టదకల్‌లో పట్టాభిషేకం చేసుకునేవారని, అందుకే దానికి పట్టద-కిసువొళల్ లేదా పట్టదకల్, అంటే "పట్టాభిషేకం జరిగే ప్రదేశం" అనే పేరు వచ్చిందని ASI చెబుతుంది.
- 2వ వాక్యం సరైనది: 1వ గుహ శివుడికి, 2వ, 3వ గుహలు విష్ణువుకు, 4వ గుహ జైన తీర్థంకరులకు అంకితం.
- 3వ వాక్యం తప్పు: ఈ వాక్యం సంబంధాన్ని తలకిందులు చేసింది. 8వ శతాబ్దంలోనే తర్వాతి కాలంలో తొలిచిన ఎల్లోరా కైలాస ఆలయానికే విరూపాక్ష నమూనా అని ఎల్లోరా మీది అధ్యయనాలు చెబుతాయి; విరూపాక్షను అంతకు ముందే, సుమారు 740లో కట్టారు. విరూపాక్ష పోలి ఉండేది పల్లవుల రాజధాని కాంచీపురంలోని కైలాసనాథ ఆలయాన్ని.
- 4వ వాక్యం సరైనది: గళగనాథను ఉత్తరాది రేఖా-నాగర శైలిలో పూర్తిగా అభివృద్ధి చెందిన ఆలయంగా ASI చెబుతుంది. దాని రూపకల్పన మీద ఉత్తర భారత ప్రభావం బలంగా ఉందని ICOMOS చెబుతుంది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (2)లో తప్పు అయిన 3వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 2వ వాక్యం లేదు. (3)లో 3వ వాక్యం ఉంది; 1వ, 4వ వాక్యాలు లేవు. (4)లో సరైనదైన 4వ వాక్యం లేదు.

అధికరణ 32, ఐదు రిట్లు

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (4) 1, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: అధికరణ 32(4) ఇలా ఉంది: "The right guaranteed by this article shall not be suspended except as otherwise provided for by this Constitution." (ఈ రాజ్యాంగమే వేరే విధంగా నిబంధన పెడితే తప్ప, ఈ అధికరణ హామీ ఇచ్చిన హక్కును నిలిపివేయకూడదు.) అలా నిబంధన పెట్టేది అధికరణ 359.
- 2వ వాక్యం తప్పు: క్లాజు (2) అధికారాలను వేరే కోర్టు "within the local limits of its jurisdiction", అంటే తన స్థానిక అధికార పరిధిలో మాత్రమే వినియోగించేలా పార్లమెంటు అధికారం ఇవ్వవచ్చని అధికరణ 32(3) చెబుతోంది; భారతదేశం అంతటా కాదు. అది కూడా సుప్రీంకోర్టు సొంత అధికారాలకు "without prejudice to", అంటే భంగం లేకుండానే ఆ అధికారం ఇవ్వవచ్చు.
- 3వ వాక్యం తప్పు: సరిగ్గా ఈ అభ్యంతరాన్నే రొమేష్ థాపర్ తీర్పు తోసిపుచ్చింది. తాను "the protector and guarantor of fundamental rights" (ప్రాథమిక హక్కులకు రక్షణ కల్పించే, హామీ ఇచ్చే సంస్థ) అని, ఈ హక్కుల ఉల్లంఘన నుంచి రక్షణ కోరే దరఖాస్తులను విచారించడానికి నిరాకరించలేనని కోర్టు చెప్పింది. పిటిషనర్ హైకోర్టుకు వెళ్లకపోయినా ఇది వర్తిస్తుంది.
- 4వ వాక్యం సరైనది: అధికరణలు 226, 32 కింద శాసన చర్యల మీద ఉన్న న్యాయ సమీక్ష "is an integral and essential feature of the Constitution, constituting part of its basic structure" (రాజ్యాంగంలో విడదీయరాని, ముఖ్యమైన లక్షణం, దాని మౌలిక స్వరూపంలో భాగం) అని ఎల్. చంద్రకుమార్ (1997, ఏడుగురు న్యాయమూర్తులు) కేసులో కోర్టు చెప్పింది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పైన 2వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 4వ వాక్యం లేదు. (2)లో ఉన్న 2వ, 3వ వాక్యాలు రెండూ తప్పు. (3)లో తప్పైన 3వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (2) 3 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: ఇది సెర్షియోరరి వివరణ. విస్తృతంగా చూస్తే "when the proceedings are to any extent pending" (విచారణ ఇంకా ఏదో ఒక మేరకు పెండింగ్‌లో ఉన్నప్పుడు) ప్రొహిబిషన్ జారీ అవుతుందని, "for quashing after they have terminated in a final decision" (తుది నిర్ణయంతో ముగిసిన తర్వాత రద్దు చేయడానికి) సెర్షియోరరి జారీ అవుతుందని హరి విష్ణు కామత్ తీర్పు చెబుతోంది.
- 2వ వాక్యం తప్పు: NCERT ఈ వివరణను ప్రొహిబిషన్‌కు ఇచ్చింది. మాండమస్ గురించి NCERT చెప్పేది వేరు: పదవిలో ఉన్న వ్యక్తి తన చట్టపరమైన విధిని నిర్వర్తించకుండా, దాని వల్ల ఒక వ్యక్తి హక్కుకు భంగం కలిగిస్తున్నప్పుడు అది జారీ అవుతుంది.
- 3వ వాక్యం సరైనది: ఈ రెండు రిట్లనూ "could be issued not merely to courts but to all authorities exercising judicial or quasi-judicial functions" (కోర్టులకే కాకుండా న్యాయ లేదా అర్ధ న్యాయ విధులు నిర్వర్తించే అన్ని అధికార సంస్థలకూ జారీ చేయవచ్చు) అని హరి విష్ణు కామత్ కేసులో (తీర్పు తేదీ 1954 డిసెంబర్ 9) కోర్టు అంగీకరించింది. తాను చర్చించిన ఒక ఇంగ్లిష్ తీర్పు నుంచి కోర్టు ఈ సూత్రాన్ని తీసుకుంది.
- 4వ వాక్యం తప్పు: అధికరణ 32(2) సుప్రీంకోర్టుకు "directions or orders or writs, including writs in the nature of" ఆ ఐదు రిట్లు జారీ చేసే అధికారం ఇస్తుంది. అంటే ఆదేశాలు, ఉత్తర్వులు, రిట్లు జారీ చేసే అధికారం ఉంది; ఆ రిట్లలో ఈ ఐదు రకాలు కూడా ఉంటాయి. "including" అనే మాట కోర్టును వాటికే పరిమితం చేయదు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో ఉన్న 2వ, 4వ వాక్యాలు రెండూ తప్పు; సరైనదైన 3వ వాక్యం లేదు. (3)లో తప్పైన 1వ వాక్యం ఉంది. (4)లో ఉన్న 1వ, 2వ, 4వ వాక్యాలు అన్నీ తప్పు; సరైనదైన 3వ వాక్యం లేదు.

మేక్ ఇన్ ఇండియా, ఉత్పత్తి ఆధారిత ప్రోత్సాహక (PLI) పథకం

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (2) 2, 3, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: మేక్ ఇన్ ఇండియా 2.0లో 27 రంగాలు ఉన్నమాట నిజమే. కానీ వాక్యంలో బాధ్యతలు తారుమారుగా ఉన్నాయి. 15 తయారీ రంగాలను DPIIT సమన్వయం చేస్తుంది; 12 సేవా రంగాలను వాణిజ్య విభాగం సమన్వయం చేస్తుంది.
- 2వ వాక్యం సరైనది: ఎలక్ట్రానిక్స్ పథకం ఆధార సంవత్సరం కన్నా పెరిగిన అమ్మకాల మీద 4 నుంచి 6 శాతం చెల్లిస్తుంది. ఆధార సంవత్సరం తర్వాత ఐదు సంవత్సరాల పాటు ఇది అందుతుంది.
- 3వ వాక్యం సరైనది: 2020 నవంబర్ 11న మంత్రివర్గం మరో పది రంగాలకు రూ. 1,45,980 కోట్లతో PLI పథకాలను ఆమోదించింది. మొబైల్ ఫోన్లు, ఎలక్ట్రానిక్ విడిభాగాల కోసం; ఔషధ ముడి పదార్థాల (APIల) కోసం; వైద్య పరికరాల కోసం అప్పటికే నోటిఫై చేసిన పథకాలకు ఇవి అదనంగా వచ్చాయి.
- 4వ వాక్యం సరైనది: 2025 సెప్టెంబర్ వరకు 12 రంగాల్లో మొత్తం రూ. 23,946 కోట్ల ప్రోత్సాహకాలు చెల్లించారని సర్వే చెబుతోంది. పథకాలు మాత్రం 14 రంగాలకు వర్తిస్తాయి.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పైన 1వ వాక్యం ఉంది; సరైన 4వ వాక్యం లేదు. (3)లో తప్పైన 1వ వాక్యం ఉంది; సరైన 2, 3 వాక్యాలు లేవు. (4)లో సరైన 2వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (3) 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: మేక్ ఇన్ ఇండియా వెబ్‌సైట్ ఇచ్చే లక్ష్యం 2020 నాటికి GDPలో 25 శాతం. 2035 అనే సంవత్సరం ఆర్థిక సర్వే 2025-26 నివేదించిన జాతీయ తయారీ మిషన్ ప్రతిపాదిత లక్ష్యాలకు చెందినది.

- 2వ వాక్యం తప్పు: పారిశ్రామిక కారిడార్లు, స్మార్ట్ సిటీలు, హై-స్పీడ్ కమ్యూనికేషన్ "కొత్త మౌలిక సదుపాయాలు" (New Infrastructure) కిందకు వస్తాయి. "కొత్త రంగాలు" అంటే రక్షణ ఉత్పత్తి, బీమా, వైద్య పరికరాలు, నిర్మాణం, రైల్వే మౌలిక సదుపాయాల్లోకి FDIకి దారి తెరవడం.
- 3వ వాక్యం తప్పు: పెట్టుబడి హామీలు ఇప్పటికే లక్ష్యాన్ని దాటాయి. అందుకే కేటాయింపును రూ. 22,919 కోట్ల నుంచి రూ. 40,000 కోట్లకు పెంచాలని బడ్జెట్ 2026-27 ప్రతిపాదించింది.
- 4వ వాక్యం సరైనది: బల్క్ డ్రగ్స్ విషయంలో భారతదేశం 2021-22లో నికర దిగుమతిదారుగా ఉండేది (మైనస్ రూ. 1,930 కోట్లు). ఆ స్థాయి నుంచి అది నికర ఎగుమతిదారుగా (రూ. 2,280 కోట్లు) మారిందని 2025 జూలై 22 నాటి లోక్‌సభ సమాధానం చెబుతోంది. ఈ రూ. 2,280 కోట్ల మిగులు 2024-25 నాటిదని PIB (2025 ఆగస్టు) చెబుతోంది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పైన 1, 2 వాక్యాలు ఉన్నాయి; సరైన 4వ వాక్యం లేదు. (2)లో తప్పైన 2, 3 వాక్యాలు ఉన్నాయి. (4)లో తప్పైన 1, 3 వాక్యాలు ఉన్నాయి; సరైన 4వ వాక్యం లేదు.

పరిశ్రమల స్థల నిర్ణయ కారకాలు

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (1) A-2, B-4, C-1, D-3

- A-2: చక్కెర పరిశ్రమ ముడి పదార్థం స్థూలంగా ఉంటుందని, తరలించే దారిలో దాని సుక్రోజ్ తగ్గుతుందని NCERT 10వ తరగతి చెబుతోంది. చెరకు త్వరగా పాడయ్యే పంట అని NIOS చెబుతోంది. ముడి పదార్థానికి దగ్గరగా ఉండే పరిశ్రమల జాబితాలో NCERT 12వ తరగతి చక్కెరను చూపిస్తుంది.
- B-4: ఎక్కువ విద్యుత్ వాడి శక్తి వనరు దగ్గర ఉండే పరిశ్రమలకు ఉదాహరణగా NCERT 12వ తరగతి అల్యూమినియం పరిశ్రమను ఇచ్చింది. అల్యూమినియం శుద్ధికి క్రమం తప్పని విద్యుత్ సరఫరా రెండు ప్రధాన కారకాల్లో ఒకటని NCERT 10వ తరగతి చెబుతోంది.
- C-1: ఈ రోజుల్లో నూలు వస్త్ర పరిశ్రమ స్థల నిర్ణయంలో మార్కెట్ ప్రధాన కారకంగా మారిందని NIOS చెబుతోంది. NCERT 12వ తరగతి *India*: *People and Economy* పాత ఎడిషన్ కూడా ఇలా చెబుతోంది: పత్తి శుద్ధ ముడి పదార్థం; తయారీలో దాని బరువు తగ్గదు. ఇప్పుడు ఈ పరిశ్రమను మార్కెట్ల దగ్గర గానీ, మార్కెట్లలో గానీ పెట్టే ధోరణి ఉంది. 3వ అంశం దీనికి సరిపోదు. ఎందుకంటే ఈ పరిశ్రమ పత్తి అనే ఒక ప్రత్యేక ముడి పదార్థం మీద ఆధారపడుతుంది.
- D-3: మొబైల్ ఫోన్ల తయారీని NIOS స్వేచ్ఛా స్థాన పరిశ్రమగా చూపిస్తుంది. స్వేచ్ఛా స్థాన పరిశ్రమలు ఏ ప్రత్యేక ముడి పదార్థం మీదా ఆధారపడవని, వాటిని చాలా రకాల చోట్లలో పెట్టవచ్చని NCERT 12వ తరగతి చెబుతోంది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (2) C, Dలను తారుమారు చేస్తుంది; నూలు వస్త్రాలను స్వేచ్ఛా స్థాన పరిశ్రమగా, మొబైల్ ఫోన్ల తయారీని మార్కెట్ నడిపే పరిశ్రమగా పొరబడుతుంది. (3) రెండు తారుమార్లూ చేస్తుంది. (4) A, Bలను తారుమారు చేస్తుంది: అల్యూమినియం పరిశ్రమ ముడి పదార్థమైన బాక్సైట్ స్థూలంగా ఉంటుంది. తరలించే దారిలో ఉపయోగపడే భాగం తగ్గిపోతుందనే విషయాన్ని పాఠ్యపుస్తకాలు చెరకు గురించి చెప్పాయి, బాక్సైట్ గురించి కాదు. విద్యుత్ నడిపే పరిశ్రమగా చక్కెరను NCERT చెప్పలేదు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (4) 2, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: పదార్థ సూచిక 1 కన్నా తక్కువగా ఉంటే వినియోగ స్థలం (మార్కెట్) ఉత్పత్తిని తన వైపు లాగుతుంది. సూచిక 1 కన్నా ఎక్కువగా ఉంటేనే (బరువు కోల్పోయే పదార్థాలు) ముడి పదార్థాల నిక్షేపాలు ఉత్పత్తిని తమ వైపు లాగుతాయి.
- 2వ వాక్యం సరైనది: చక్కెర మిల్లులు దక్షిణ, పశ్చిమ రాష్ట్రాలకు, ముఖ్యంగా మహారాష్ట్రకు, తరలి అక్కడ కేంద్రీకృతమయ్యే ధోరణి ఉందని NCERT 10వ తరగతి చెబుతోంది. అక్కడి చెరకులో సుక్రోజ్ ఎక్కువగా ఉండడం దీనికి ఒక కారణం.
- 3వ వాక్యం తప్పు: ఆయిల్ ఇండియా లిమిటెడ్‌కు ప్రభుత్వ రంగం, ప్రైవేటు రంగం కలిసి యజమానులని, అంటే అది ఉమ్మడి రంగానికి చెందినదని, NCERT 10వ తరగతి చెబుతోంది. సహకార రంగానికి అది ఇచ్చిన ఉదాహరణలు మహారాష్ట్రలో చక్కెర పరిశ్రమ, కేరళలో కొబ్బరి పీచు పరిశ్రమ.
- 4వ వాక్యం సరైనది: వెబర్ మూడు కారకాలను చెప్పారు: రవాణా ఖర్చులు, శ్రామిక ఖర్చులు, సమూహనం. వీటిలో రవాణా అన్నిటికన్నా ముఖ్యమైనది. రవాణా ఖర్చు అతి తక్కువగా ఉండే చోటును మిగతా రెండూ సర్దుతాయి, అంతే.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పైన 1వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 4వ వాక్యం లేదు. (2)లో తప్పైన 3వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 2వ వాక్యం లేదు. (3)లో ఉన్న 1వ వాక్యం, 3వ వాక్యం రెండూ తప్పు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ భౌతిక విభాగాలు: తీర మైదానాలు, తూర్పు కనుమలు, రాయలసీమ పీఠభూమి

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (2) రెండు జతలు మాత్రమే

- 1వ జత తప్పు: కృష్ణా నది మీది శ్రీశైలం నల్లమలలో ఉంది, శేషాచలంలో కాదు. ఎక్కువగా తిరుపతి జిల్లాలో ఉన్న శేషాచలం కొండల మీద తిరుమల ఉంది; రాష్ట్రంలోని ఒకే ఒక జీవావరణ రిజర్వు కూడా అదే.
- 2వ జత సరైనది: తక్కువ ఎత్తున్న తూర్పు శ్రేణి అయిన వెలికొండ ఉత్తర నెల్లూరు జిల్లాలో తీర మైదానాల్లోకి దిగుతుందని ZSI చెబుతోంది.
- 3వ జత సరైనది: దక్కన్ పీఠభూమి తూర్పు అంచున ఉన్న ఎర్రమల ఉత్తరాన ఉన్న కృష్ణా బేసిన్‌కూ దక్షిణాన ఉన్న పెన్నా బేసిన్‌కూ మధ్య ఉందని బ్రిటానికా చెబుతోంది.
- 4వ జత తప్పు: గండికోట దగ్గర పెన్నా నది ఎర్రమల కొండల నిటారైన అంచుల మధ్య ఉన్న ఇరుకు లోయ గుండా పారుతుంది; ఈ కొండలను వికీపీడియా గండికోట కొండలు అంటుంది. పాలకొండ ఎత్తైన పడమటి శ్రేణుల్లో ఒకటి; నల్లమలతో కలిసి ఇది కడప నగరాన్ని మూడు వైపులా చుట్టి ఉంది.
- కాబట్టి రెండు జతలు (2, 3) సరిగ్గా జతపరిచి ఉన్నాయి.
- (1) ఎందుకు తప్పు: రెండు బేసిన్‌ల మధ్య ఉండేది కృష్ణా, పెన్నా నదుల మధ్య సాగే నల్లమలే అని అనుకుని 3వ జతను తిరస్కరిస్తే అభ్యర్థి ఒక జత దగ్గర ఆగుతారు. వెలికొండను పడమటి శ్రేణి అనుకుని 2వ జతను తిరస్కరించినా ఇదే జరుగుతుంది.
- (3) ఎందుకు తప్పు: పాలకొండ, గండికోట రెండూ కడప జిల్లాలోనే ఉన్నాయని 4వ జతను ఒప్పుకుంటే అభ్యర్థి మూడు జతలు అంటారు. శేషాచలం, నల్లమల రెండూ రాయలసీమ ప్రాంతంలోనే ఉన్నాయని 1వ జతను ఒప్పుకున్నా ఇదే జరుగుతుంది.
- (4) ఎందుకు తప్పు: శేషాచలాన్ని నల్లమలతో, పాలకొండను ఎర్రమలతో కలగలిపి రెండు తప్పు జతలనూ ఒప్పుకుంటేనే అభ్యర్థి నాలుగు జతలూ అంటారు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (3) 1, 2, 3 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: 2025 ఏప్రిల్ 29న అధికారికంగా ప్రకటించిన, మళ్లీ కొలిచిన అంకెల ప్రకారం తమిళనాడు తీర రేఖ 1,068.69 కి.మీ. ఉంది; ఆంధ్రప్రదేశ్ తీర రేఖ 1,053.07 కి.మీ. ఉంది. పాత అంకెల ప్రకారం మాత్రం ఆంధ్రప్రదేశ్ (973.7 కి.మీ.) తమిళనాడు (906.9 కి.మీ.) కన్నా ముందుండేది.
- 2వ వాక్యం సరైనది: పశ్చిమ తీర మైదానంతో పోలిస్తే తూర్పు తీర మైదానం వెడల్పుగా ఉంటుందని, అది పైకి లేచిన తీరానికి ఉదాహరణ అని NCERT చెబుతోంది.
- 3వ వాక్యం సరైనది: నంద్యాల జిల్లాలోని బెలూం గుహలు కార్స్ట్ భూస్వరూపం కిందకు వస్తాయి. నీరు సున్నపురాయిని కరిగించడం వల్ల ఇవి ఏర్పడ్డాయి.
- 4వ వాక్యం తప్పు: తూర్పు తీరానికి ఎదురుగా ఖండతీరపు అంచు సముద్రంలోకి 500 కి.మీ. వరకు విస్తరించి ఉందని, దీనివల్ల మంచి ఓడరేవులను, హార్బర్లను అభివృద్ధి చేయడం కష్టమవుతుందని NCERT చెబుతోంది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పైన 4వ వాక్యం ఉంది; సరైనవైన 2వ, 3వ వాక్యాలు లేవు. (2)లో మళ్లీ కొలిచిన అంకెల ప్రకారం సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు. (4)లో తప్పైన 4వ వాక్యం ఉంది; సరైనవైన 1వ, 3వ వాక్యాలు లేవు.

ఆధార్, ఇండియా స్టాక్, డిజిటల్ ప్రజా మౌలిక సదుపాయాలు

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (1) 1, 3 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: సమాచారం ఇచ్చే సంస్థల నుంచి అకౌంట్ అగ్రిగేటర్ తెచ్చుకున్న ఆర్థిక సమాచారం దాని దగ్గర నిల్వ ఉండకూడదని 2016 సెప్టెంబర్ 2 నాటి RBI మాస్టర్ డైరెక్షన్ చెబుతోంది. ఆ సమాచారం దాని సొత్తు కాదని కూడా చెబుతోంది. వినియోగదారు స్పష్టమైన సమ్మతి ఇస్తేనే అది సేవ అందిస్తుంది.
- 2వ వాక్యం తప్పు: ప్రకటనలోని పేరా 56 ఆ చట్రాన్ని "a voluntary and suggested framework" అని, అంటే స్వచ్ఛందంగా పాటించే, సూచనగా ఇచ్చిన చట్రంగా స్వాగతించింది. తప్పకుండా పాటించాల్సిన చట్రంగా కాదు.
- 3వ వాక్యం సరైనది: పాన్‌ను ఆధార్‌తో అనుసంధానం చేయడం గురించిన ఆదాయపు పన్ను చట్టం, 1961లోని సెక్షన్ 139AA రాజ్యాంగబద్ధమేనని కోర్టు చెప్పింది.
- 4వ వాక్యం తప్పు: టెలికమ్యూనికేషన్ల శాఖ 2017 మార్చి 23 నాటి సర్క్యులర్ రాజ్యాంగ విరుద్ధమని కోర్టు చెప్పింది. తర్వాత 2019 సవరణ సిమ్ కార్డు తీసుకోవడానికి ఆధార్ ధ్రువీకరణను స్వచ్ఛందంగా వాడుకునే వీలు మాత్రమే ఇచ్చింది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (2)లో తప్పు అయిన రెండు వాక్యాలూ ఉన్నాయి. (3)లో 4వ వాక్యం ఉంది; 3వ వాక్యం లేదు. (4)లో 2వ వాక్యం ఉంది; 1వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (4) A-3, B-2, C-1, D-4

- ఇది ఎందుకు సరైనది: MOSIP 2018లో IIIT బెంగళూరులో ఏర్పడింది (A-3). డిజిలాకర్ 2015లో వచ్చింది (B-2). ఆధార్ 2010 సెప్టెంబర్ 29న టెంబ్లీలో ప్రారంభమైంది; మొదటి ఆధార్ అప్పుడే జారీ అయింది (C-1). ONDC 2022లో వచ్చింది (D-4).
- (1) ఎందుకు తప్పు: ఇది రెండు జతలనూ తారుమారు చేసింది. MOSIPకి 2015, డిజిలాకర్‌కు 2018 ఇచ్చింది. ఆధార్‌కు 2022, ONDCకి 2010 ఇచ్చింది.

- (2) ఎందుకు తప్పు: ఇది ఆధార్‌ను, ONDCని తారుమారు చేసింది. ఆధార్ 2010లో ప్రారంభమైంది. UIDAI 2009లో ఏర్పడింది; అది మూడో తేదీ, ఈ రెండింటిలో ఏదీ కాదు. వ్యాపారానికి తెరిచి ఉన్న నెట్‌వర్క్ ONDC 2022లో వచ్చింది.
- (3) ఎందుకు తప్పు: ఇది MOSIPని, డిజిలాకర్‌ను తారుమారు చేసింది. MeitY డిజిటల్ పత్రాల వాలెట్ డిజిలాకర్ 2015లో వచ్చింది. ఇతర దేశాల కోసం ఉన్న గుర్తింపు వేదిక MOSIP మూడేళ్ల తర్వాత, 2018లో IIIT బెంగళూరులో మొదలైంది.

రిమోట్ సెన్సింగ్: సూత్రాలు, ప్రాదేశిక రిజల్యూషన్, నిష్క్రియ సెన్సార్లకూ సక్రియ సెన్సార్లకూ తేడా

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (4) 1, 3, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: మంచినీటి జలాశయం వర్ణపటంలోని ఎరుపు, పరారుణ ప్రాంతాల్లో ఎక్కువ శక్తిని శోషించుకుంటుందని, అందుకే ఉపగ్రహ చిత్రాల్లో ముదురుగా కనిపిస్తుందని NCERT చెబుతోంది.
- 2వ వాక్యం తప్పు: బ్యాండ్ల సంఖ్య, అవి ఎంత సన్నగా ఉన్నాయి అనేది వర్ణపట రిజల్యూషన్. రేడియోమెట్రిక్ రిజల్యూషన్ అంటే శక్తిలోని చిన్న తేడాలను బట్టి రెండు లక్ష్యాలను వేరు చేసి గుర్తించగల సెన్సార్ సామర్థ్యం. గ్రే లెవల్స్ దీన్ని చూపిస్తాయి (IRS సెన్సార్లకు 0 నుంచి 127; Landsat TMకు 0 నుంచి 255).
- 3వ వాక్యం సరైనది: ఉపగ్రహం అదే ప్రాంతం పైకి మళ్లీ వచ్చే సమయాన్నే కాలిక రిజల్యూషన్ అని NCERT చెబుతోంది. ఇది కక్ష్యా కాలం కాదు. సూర్య సమకాలిక ఉపగ్రహం రోజుకు సుమారు 14 చుట్లు భూమి చుట్టూ తిరుగుతుంది. కానీ LISS-III అదే ప్రాంతం పైకి 24 రోజులకు ఒకసారే మళ్లీ వస్తుంది.
- 4వ వాక్యం సరైనది: విస్క్‌బ్రూమ్ స్కానర్‌లో తిరిగే ఒక అద్దం, ఒకే ఒక డిటెక్టర్ ఉంటాయని, అద్దం తిరుగుతున్నప్పుడు ఆ డిటెక్టర్ దృష్టి క్షేత్రం మీదుగా అడ్డంగా స్కాన్ చేస్తుందని NCERT చెబుతోంది. పుష్‌బ్రూమ్ స్కానర్ మాత్రం ఒక వరుసలో ఉండే డిటెక్టర్లను వాడుతుంది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పైన 2వ వాక్యం ఉంది; సరైన 3వ వాక్యం లేదు. (2)లో తప్పైన 2వ వాక్యం ఉంది; సరైన 1వ, 4వ వాక్యాలు లేవు. (3)లో సరైన 1వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (1) ఒక జత మాత్రమే

- 1వ జత తప్పు: LISS-IV నిష్క్రియ సెన్సార్. ఇది ఆకుపచ్చ, ఎరుపు, సమీప పరారుణ బ్యాండ్లలో పరావర్తనం చెందిన సూర్యకాంతిని 5.8 మీ. రిజల్యూషన్‌తో నమోదు చేస్తుంది. సమీప పరారుణ లేజర్ పల్స్‌లను పంపేది టోపోగ్రాఫిక్ లైడార్.

- 2వ జత తప్పు: EOS-04లోని SAR C బ్యాండ్‌లో పని చేస్తుంది. L బ్యాండ్, S బ్యాండ్ SAR డేటాను సేకరించేది NISAR.
- 3వ జత సరైనది: AWiFS ప్రాదేశిక రిజల్యూషన్ నాడిర్ దగ్గర 56 మీ. అని, దాని స్వాత్ 740 కి.మీ. అని NRSC చెబుతోంది.
- 4వ జత తప్పు: LISS-III రిజల్యూషన్ 23.5 మీ. ఉంటుంది (NRSC; NCERT పట్టికలో 23 మీ.). 5.8 మీ. అంకె LISS-IVది.
- కాబట్టి 3వ జత ఒక్కటే సరిగ్గా జతపరిచి ఉంది: జవాబు ఒక జత.
- (2) ఎందుకు తప్పు: ఒక్క పొరపాటు చేసిన అభ్యర్థి రెండు జతలు అనే జవాబుకు చేరతాడు. ఆ పొరపాటు ఈ మూడింటిలో ఏదో ఒకటి: సమీప పరారుణ బ్యాండ్ ఉంది కాబట్టి LISS-IVను సక్రియ సెన్సార్ అనుకోవడం; NISAR బ్యాండ్లను EOS-04కు ఇవ్వడం; LISS-III, LISS-IV రిజల్యూషన్లను కలగాపులగం చేయడం.
- (3) ఎందుకు తప్పు: ఈ పొరపాట్లలో రెండు కలిసి చేస్తే మూడు జతలు వస్తాయి. ఉదాహరణకు రెండు LISS సెన్సార్లనూ కలగాపులగం చేసి, రెండు రాడార్లనూ కలగాపులగం చేయడం.
- (4) ఎందుకు తప్పు: నాలుగు జతలూ సరైనవి అనాలంటే మూడు పొరపాట్లూ చేయాలి: LISS-IVను సక్రియ సెన్సార్ అనుకోవడం; EOS-04ను L, S బ్యాండ్లలో ఉంచడం; LISS-IVకు చెందిన 5.8 మీ.ను LISS-IIIకి ఇవ్వడం.

రక్త సంబంధాలు (blood relations): కోడ్ రూపంలో బంధుత్వాలు (coded relations)

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (3) తల్లి సోదరి

- సాధన, "J ÷ K": Kకి J కూతురు; కాబట్టి J ఆడవారు, K కన్నా ఒక స్థాయి కింద ఉంటారు.
- "K + L": Lకి K తండ్రి. J, L ఇద్దరూ K సంతానమే; కాబట్టి వాళ్లు తోబుట్టువులు.
- "L − M": Mకి L భార్య; కాబట్టి L ఆడవారు, M మగవారు.
- "M + N": Nకి M తండ్రి. జంటలో ఒకరి సంతానం ఇద్దరికీ సంతానమే; కాబట్టి Nకి L తల్లి.
- కుటుంబ వృక్షం: K (M); ఆయన కూతుళ్లు J (F), L (F); L (F) = M (M); L, Mల సంతానం N (?).
- జవాబు చదవడం: N దగ్గర మొదలుపెట్టి పైకి తల్లి L దగ్గరికి, అక్కడి నుంచి పక్కకు ఆమె సోదరి J దగ్గరికి వెళ్లండి. J అనే వ్యక్తి Nకి తల్లి సోదరి. N నుంచి లెక్క: +1 0 = +1. N మగా ఆడా అన్నది అవసరం లేదు.
- (1) ఎందుకు తప్పు: "తండ్రి సోదరి" అనే జవాబు Jని తప్పు జీవిత భాగస్వామికి కలుపుతుంది. J అనే వ్యక్తి భార్య L సోదరి. N తండ్రి M ఆమెకు సోదరి భర్త మాత్రమే. Jని M సోదరిగా తీసుకుంటే (లేదా "L − M"ను వెనక నుంచి, "Lకి M భార్య" అని చదివితే) J తండ్రి వైపుకు వెళ్లిపోతారు.
- (2) ఎందుకు తప్పు: "తల్లి సోదరుడు" అనే జవాబు J మగా ఆడాను తప్పుగా తీసుకుంటుంది. "÷" కోడ్ ప్రకారం J కూతురు; కాబట్టి J ఆడవారు. J మగవారని ఏ కోడ్ చెప్పలేదు.
- (4) ఎందుకు తప్పు: "తండ్రి సోదరుడు" అనే జవాబులో పై రెండు పొరపాట్లూ కలిసి ఉన్నాయి: వైపూ తప్పు, మగా ఆడా కూడా తప్పు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (2) X @ W $ Y $ Z

- సాధన, ఆప్షన్ (2): "X @ W" అంటే Wకి X సోదరి; దీనివల్ల జవాబుకు పనికొచ్చేది ఏదీ చేరదు. "W $ Y": Yకి W తల్లి; కాబట్టి W ఆడవారు. "Y $ Z": Zకి Y తల్లి; కాబట్టి Y ఆడవారు.

- కాబట్టి W అనే వ్యక్తి Z తల్లికి తల్లి: తల్లి తల్లి (maternal grandmother, అమ్మమ్మ). ఈ బంధుత్వానికి కావాల్సిన రెండు మగా ఆడాలూ (W ఆడవారు; Z తల్లి లేదా తండ్రి అయిన Y ఆడవారు) కోడ్‌ల నుంచే తేలాయి. Z నుంచి లెక్క: +1 +1 = +2.
- కుటుంబ వృక్షం: X (F), W (F) సోదరీమణులు; W కూతురు Y (F); Y సంతానం Z (?).
- (1) ఎందుకు తప్పు: "Y # Z" వల్ల Zకి Y తండ్రి అవుతారు; అప్పుడు W అనే వ్యక్తి Z తండ్రికి తల్లి (paternal grandmother, నానమ్మ). ఇది తండ్రి వైపును చూపుతుంది.
- (3) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో ఒక మగా ఆడా తేలదు. "Z % Y" వల్ల Z అనే వ్యక్తి Y సంతానం; "Y @ X" వల్ల Y ఆడవారు; కాబట్టి Zకి Y తల్లి. "X % W" వల్ల X అనే వ్యక్తి W సంతానం; కాబట్టి Xకి, X సోదరి Yకి W తల్లి లేదా తండ్రి. W అనే వ్యక్తి Z తల్లికి తల్లి లేదా తండ్రి; కానీ W మగా ఆడా ఏ కోడ్ తేల్చలేదు. W తాత కూడా కావచ్చు.
- (4) ఎందుకు తప్పు: ఇది కోడ్‌లను వెనక నుంచి చదువుతుంది. కీ చెప్పినట్టు డీకోడ్ చేస్తే: "Z $ Y" వల్ల Yకి Z తల్లి; "Y @ X" వల్ల X కూడా Z సంతానమే; "X $ W" వల్ల Wకి X తల్లి. అప్పుడు Z అనే వ్యక్తి Wకి తల్లి తల్లి అవుతారు; ఇది తిరగేసిన బంధుత్వం. ప్రతి కోడ్‌నూ "Pకి Q ..." అని వెనక నుంచి చదివితేనే ఇది అడిగిన బంధుత్వాన్ని చూపుతుంది.

వర్గాలు (squares): త్వరిత పద్ధతులు

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (4) 877,969

- సాధన, 1వ సోపానం: బేస్ 1,000 తీసుకోండి. 937 = 1,000 - 63; కాబట్టి d = -63. ఎడమ భాగం N + d = 937 - 63 = 874.
- 2వ సోపానం: $d^2 = 63^2 = (60 + 3)^2 = 3,600 + 360 + 9 = 3,969$. బేస్ 1,000లో మూడు సున్నాలు ఉన్నాయి. కాబట్టి కుడి భాగంలో 969 అనే మూడు అంకెలు ఉంటాయి; ఎక్కువైన 3 క్యారీ అవుతుంది. d^2 ధన సంఖ్య (positive); కాబట్టి క్యారీని కలపాలి: 874 + 3 = 877.
- 3వ సోపానం: $937^2 = 877,969$.
- $(a + b)^2$తో సరిచూసుకుంటే: $(900 + 37)^2 = 810,000 + 66,600 + 1,369 = 877,969$.
- (1) ఎందుకు తప్పు: 871,969 = (874 - 3) వేలు + 969. సంఖ్య బేస్ కన్నా తక్కువ కాబట్టి ఇక్కడ క్యారీని తీసివేశారు. క్యారీ d^2 నుంచి వస్తుంది; d^2 ఎప్పుడూ రుణ సంఖ్య కాదు. కాబట్టి క్యారీని ఎప్పుడూ కలపాలి.
- (2) ఎందుకు తప్పు: 874,969 = 874 వేలు + 969. ఇక్కడ క్యారీని మరిచిపోయారు: 3,969లో నాలుగు అంకెలు ఉన్నాయి; బేస్ 1,000కి మూడే సరిపోతాయి. అందుకే 3 వేలు పోయాయి.
- (3) ఎందుకు తప్పు: 877,609 = 874,000 + 3,609. ఇక్కడ విచలనాన్ని తప్పుగా వర్గం చేశారు: $60^2 + 3^2 = 3,609$ అని తీసుకున్నారు. దాంతో $2 \times 60 \times 3 = 360$ అనే మధ్య పదం వదిలేశారు.
- త్వరిత పరీక్షలు జవాబును తేల్చలేవు: నాలుగు ఆప్షన్లూ 9తో ముగుస్తాయి; అన్నింటిలోనూ పదుల అంకె సరి. అన్నింటి డిజిటల్ రూట్‌లు (4, 7, 1, 1) వర్గానికి కుదిరేవే. అన్నీ $930^2 = 864,900$కూ $940^2 = 883,600$కూ మధ్య ఉన్నాయి. 2.9లో చెప్పినట్టు డిజిటల్ రూట్‌తో సరిచూస్తే అది 937^2కు 1 ఇస్తుంది (937కు 19, తర్వాత 10, తర్వాత 1 వస్తుంది; $1^2 = 1$). కాబట్టి ఈ సరిచూడటం (1), (2)లను తొలగిస్తుంది; కానీ (3)కు కూడా 1 వస్తుంది. (3), (4)లలో ఏదో తేల్చడానికి లెక్క చేయండి. లేదా ఈ నోట్స్‌లో లేని ఇంకో విషయం వాడవచ్చు: సంఖ్యను 100a + b అని రాయండి; ఇక్కడ b దాని చివరి రెండు అంకెలు. అప్పుడు $(100a + b)^2 =$

$10,000a^2 + 200ab + b^2$; మొదటి రెండు పదాలు 00తో ముగుస్తాయి. కాబట్టి వర్గం చివరి రెండు అంకెలు ఆ సంఖ్య చివరి రెండు అంకెల మీదే ఆధారపడతాయి. 37^2 = 1,369 చివర 69 ఉంది; కాబట్టి 937^2 చివర 09 రాదు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (1) 11,449

- సాధన: 11,449 చివర 49 ఉంది (పదుల అంకె సరి; కుదురుతుంది). దాని డిజిటల్ రూట్: 1 + 1 + 4 + 4 + 9 = 19; తర్వాత 1 + 9 = 10; తర్వాత 1 (కుదురుతుంది). పరీక్షలు దాన్ని ధ్రువీకరించలేవు; కాబట్టి వర్గమూలం అయ్యే అవకాశం ఉన్న సంఖ్యను వర్గం చేయాలి: 107 = 100 + 7; ఎడమ భాగం 107 + 7 = 114; కుడి భాగం 7^2 = 49. కాబట్టి 107^2 = 11,449; అంటే 11,449 పరిపూర్ణ వర్గం.
- (2) ఎందుకు తప్పు: 11,866 చివరి అంకె 6; వర్గానికి ఇది కుదురుతుంది. దాని డిజిటల్ రూట్ 4; ఇదీ కుదురుతుంది. కానీ 6తో ముగిసే వర్గంలో పదుల అంకె బేసిగా ఉంటుంది; ఇక్కడ పదుల అంకె 6, అది సరి. చివరి అంకెను, డిజిటల్ రూట్‌ను మాత్రమే చూస్తే ఇది తప్పిపోతుంది. (108^2 = 11,664; 109^2 = 11,881.)
- (3) ఎందుకు తప్పు: 12,261 చివర 61 ఉంది; ఇది కుదిరే ముగింపే (చివరి అంకె 1, పదుల అంకె సరి). కానీ దాని డిజిటల్ రూట్: 1 + 2 + 2 + 6 + 1 = 12; తర్వాత 3. వర్గం డిజిటల్ రూట్ 1, 4, 7 లేదా 9 మాత్రమే. చివరి రెండు అంకెలను మాత్రమే చూస్తే ఇది తప్పిపోతుంది. (110^2 = 12,100; 111^2 = 12,321.)
- (4) ఎందుకు తప్పు: 12,889 ప్రతి త్వరిత పరీక్షలోనూ నెగ్గుతుంది: చివర 89 ఉంది (పదుల అంకె సరి); దాని డిజిటల్ రూట్ 28, తర్వాత 10, తర్వాత 1. దాన్నే రుజువుగా తీసుకోవడం ఇక్కడ పొరపాటు. బేస్ పద్ధతితో 113^2 అంటే 126 తర్వాత 169; 1 క్యారీ అవుతుంది; అంటే 12,769. అలాగే 114^2 అంటే 128 తర్వాత 196; 1 క్యారీ అవుతుంది; అంటే 12,996. ఈ రెండు వరుస వర్గాల మధ్య 12,889 ఉంది; కాబట్టి అది వర్గం కాదు.

వర్తమాన అంశాలు: ఆర్థిక స్థిరీకరణ నిధి, అనుబంధ గ్రాంట్ల డిమాండ్లు

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (3) 3, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: అధిక వ్యయ గ్రాంటు అధికరణ 115(1)(b)లో ఉంది. ఒక ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఒక సేవ కోసం ఆ ఏడాది ఇచ్చిన గ్రాంటు కన్నా ఎక్కువ ఖర్చయిన డబ్బు గురించి ఆ క్లాజు చెబుతుంది. అధికరణ 116 చెప్పేవి ఓట్ ఆన్ అకౌంట్, ఓట్ ఆఫ్ క్రెడిట్, అసాధారణ గ్రాంటు.
- 2వ వాక్యం తప్పు: అది అధిక వ్యయ గ్రాంటును వర్ణిస్తుంది. అధికరణ 115(1)(a) కింది అదనపు గ్రాంటు, ఆ ఏడాది వార్షిక ఆర్థిక నివేదికలో ఊహించని కొత్త సేవ మీద ఖర్చు కోసం ఉద్దేశించింది.
- 3వ వాక్యం సరైనది: భారతదేశ వనరుల మీద అనుకోని డిమాండ్ వచ్చి, ఆ సేవ పరిమాణం వల్ల గానీ అనిశ్చిత స్వభావం వల్ల గానీ దాన్ని వార్షిక ఆర్థిక నివేదికలో మామూలుగా ఇచ్చే వివరాలతో చెప్పలేనప్పుడు, అధికరణ 116(1)(b) దాని కోసం గ్రాంటుకు అవకాశం ఇస్తుంది.
- 4వ వాక్యం సరైనది: ఇది అధికరణ 115(1)(a) కింది అనుబంధ గ్రాంటు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పు అయిన రెండు వాక్యాలూ ఉన్నాయి. (2)లో తప్పు అయిన 1వ వాక్యం ఉంది; 4వ వాక్యం లేదు. (4)లో తప్పు అయిన 2వ వాక్యం ఉంది; 3వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (2) 2 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: అధికరణ 267(1) ప్రకారం, ఊహించని ఖర్చుల కోసం రాష్ట్రపతి ఆగంతుక నిధి నుంచి అడ్వాన్సులు ఇస్తారు. అధికరణ 115 లేదా 116 కింద పార్లమెంటు చట్టం ద్వారా ఆ ఖర్చుకు అనుమతి ఇచ్చే వరకు ఆగకుండా ముందే ఇస్తారు. అంటే అడ్వాన్సు ముందు, ఆమోదం తర్వాత.
- 2వ వాక్యం సరైనది: కొత్తగా అవసరమైన నగదు కేటాయింపు రూ. 57,381 కోట్లు. ఇది ప్రకటించిన మొత్తం నిధి పరిమాణం రూ. 1 లక్ష కోట్లకు భిన్నం; మొత్తం నిధిలో ఇప్పటికే ఉన్న ఆదా కూడా చేరుతుంది.

- 3వ వాక్యం తప్పు: ఆగంతుక నిధి మొత్తం రూ. 30,000 కోట్లు. ఇది ఆర్థిక స్థిరీకరణ నిధికి కొత్తగా అవసరమైన నగదు కేటాయింపు రూ. 57,381 కోట్ల కన్నా తక్కువ. ప్రకటించిన మొత్తం నిధి పరిమాణం రూ. 1 లక్ష కోట్లు ఇంకా ఎక్కువ.
- 4వ వాక్యం తప్పు: గ్రాంట్ల డిమాండ్లపై లోక్‌సభ ఒక్కటే ఓటు వేస్తుంది. లోక్‌సభ ఈ విడతను 2026 మార్చి 13న ఆమోదించింది. దానికి సంబంధించిన ద్రవ్య వినిమయ బిల్లును రాజ్యసభ 2026 మార్చి 17న తిరిగి పంపింది; అంతే.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పు అయిన 1, 4 వాక్యాలు ఉన్నాయి; సరైనదైన 2వ వాక్యం లేదు. (3)లో తప్పు అయిన 3వ వాక్యం కూడా ఉంది. (4)లో ఉన్న 1, 3, 4 వాక్యాలు మూడూ తప్పు; సరైనదైన 2వ వాక్యం లేదు.